

XXXI JORNADAES D'ESTUDIS PENEDESENCES

OCTUBRE - NOVEMBRE 2025

La llengua del Penedès,

factor de cohesió social

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

PRESENTACIÓ

Després dels excel·lents resultats de la convocatòria de les XXVI Jornades d'Estudis Penedesencs que amb el lema "La llengua del Penedès: Del vocabulari i la toponímia al folklore i la literatura", vàrem celebrar del 21 d'octubre al 25 de novembre del 2016, des de l'Institut d'Estudis Penedesencs, hem acordat de convocar per a l'any 2025 unes noves jornades amb el títol genèric "La llengua del Penedès, factor de cohesió social" que, donant més importància si és possible, als aspectes sociolingüístics, tracti bàsicament les mateixes temàtiques i àmbits que en l'edició del 2016. Tot mantenint la consciència en el tema de la territorialitat penedesenca, no es pot deixar de banda l'estudi de la llengua comuna en tant que instrument essencial de comunicació, indispensable per a la cohesió de l'heterogènia societat penedesenca actual.

En aquestes jornades partim de la base que la llengua no és solament una qüestió gramatical, sinó que ha estat i és una vertebradora de la personalitat comarcal, en convertir-se, entre altres aspectes, en factor unificador d'una societat cada cop més diversa i plural, és a dir, en una eina de cohesió social.

Endinsar-nos en aquests àmbits demana estudiar la llengua com a eina de comunicació i de creació, d'acord amb les possibilitats estètiques del llenguatge i els valors socials transmesos i evidents en el discurs. Tot plegat justifica a bastament que a aquests propòsits de recerca i divulgació, s'hi dediquin les jornades anuals de l'Institut d'Estudis Penedesencs.

Aquestes Jornades s'inscriuen en el projecte de recerca del Patrimoni Immaterial.

Us encoratgem ben cordialment a treballar i preparar aspectes d'aquests àmbits amb la voluntat de completar i donar una nova empenta a l'aplec d'estudis presentat l'any 2016 i posteriorment publicat en volum. La nostra llengua compta amb molts aspectes que veritablement val la pena que siguin donats a conèixer i analitzats convenientment.

XXXI JORNADAES D'ESTUDIS PENEDESENCES

OCTUBRE - NOVEMBRE 2025

La llengua del Penedès,

factor de cohesió social

Donem portada a les Jornades amb un gravat de la impremta vilafraquina de Pere Alagret i Vilaró (1842- 1918) coneguda popularment com "Cal Cames i ulls", situada al carrer de la Cort, perquè de les seves minerves va sortir la primera història de Vilafranca i fites de la premsa local com El Labriego que es va publicar durant quaranta anys. Tot i que l'ús del castellà era molt habitual a l'època, Alagret va utilitzar igualment la llengua catalana en aquells àmbits que tenien més a veure amb el folklore, les tradicions i la cultura popular aportant un valuósíssim conjunt d'informacions que per transmissió oral havien arribat de temps molt més reculats.

HI COL·LABOREN

COMUNICACIONS

Àmbit geogràfic

El marc de la llengua comuna que correspon a la comarca natural del Penedès: del Llobregat al Gaià, del mar a la Segarra.

Àmbit Cronològic

De l'edat mitjana a l'actualitat.

Àmbits temàtics

1. La llengua:

- 1.1. El parlar del Penedès, element de cohesió.
- 1.2. El lèxic:
  - 1.2.1. Particularitats
  - 1.2.2. La llengua en la natura (fauna, flora, meteorologia...)
  - 1.2.3. La creativitat lèxica penedesenca
  - 1.2.4. Els parlars locals
- 1.3. Les terminologies
  - 1.3.1. El món vitivinícola
  - 1.3.2. La indústria paperera
  - 1.3.3. La indústria de la pell
  - 1.3.4. Altres àmbits
- 1.4. El treball i l'economia (l'enologia, la pesca, el paper...)
- 1.5. L'alimentació i la cuina
- 1.6. L'oci (els castells, l'esport...)
- 1.7. La llengua, fet social de cohesió
  - 1.7.1. L'escola
  - 1.7.2. La comunicació (premsa, ràdio, publicitat, grafitis...).

2. L'onomàstica:

- 2.1. L'antroponímia
- 2.2. La toponímia

3. L'etnopoètica: la llengua en el folklore:

- 3.1. La rondalla (d'animals, meravellosa, d'enginy, formulística...).
- 3.2. El mite i la llegenda (del passat, contemporània, etiològica...).

- 3.3. La fraseologia (locucions, frases fetes, paremiologia, endevinalles, entrebancs, mimologismes, fórmules de curació, encanteris, eixarms...).
- 3.4. La cançó tradicional (narrativa, corrandes, de ronda, de treballada, de capta, de bressol, cantarelles, caramelles, goigs...).
- 3.5. La festa i l'oci (balls parlats, carnaval...)
- 3.6. Els recursos (mètrica, rima, refranys...).

4. La llengua literària

- 4.1. La llengua literària dels escriptors penedesencs
- 4.2. La creativitat literària i l'aportació a la llengua general.

DATES DE LES JORNADES

Les Jornades s'iniciaran el divendres **24 d'octubre del 2025** i duraran fins al **21 de novembre del 2025**, i es realitzaran en diferents municipis de la Vegueria Penedès.

DESTINATARIS DE L'ACTIVITAT

Aquestes Jornades, com sempre, són dirigides als estudiosos i a totes aquelles persones interessades en el coneixement de la llengua del Penedès, i les seves sessions són obertes a tothom.

BASES

Les jornades són obertes a tothom i la participació tan sols requereix realitzar la inscripció.

Les comunicacions han de ser inèdites i no poden estar en curs de publicació.

La inscripció a les Jornades en qualitat de comunicant haurà de ser formulada abans del 27 de juliol del 2025 mitjançant el full d'inscripció que podeu fer arribar per correu electrònic a:

jornades2025@iepenedesencs.org

o per correu ordinari a:

Institut d'Estudis Penedesencs
XXXI Jornades d'Estudis Penedesencs
C/ Banys, 11 · 08720 Vilafranca del Penedès

Cal aportar el nom i cognoms de l'autor, l'adreça postal i electrònica, el títol de la comunicació i la proposta de secció en la qual es considera que s'ha d'incloure. També s'haurà de presentar un resum de la comunicació, amb una extensió màxima de 1.800 espais.

La comissió organitzadora es reserva el dret a no acceptar una proposta de comunicació si considera que no s'ajusta a la temàtica específica de la convocatòria o no reuneix els imprescindibles criteris de qualitat.

Les pautes de les comunicacions són: l'extensió màxima de 20 pàgines a 2.100 espais cadascuna, tot inclòs. Escrites en català, s'hauran de lliurar en format paper i en format Word per correu electrònic.

Els comunicants lliuraran el text complet de la comunicació en el decurs de les Jornades, tindran el termini d'un mes per fer-hi les rectificacions que considerin oportunes. Si passat un mes no s'ha presentat un text alternatiu, s'entendrà com a definitiu el presentat durant les Jornades.

Cada autor/a podrà presentar com a màxim dues comunicacions, tant si és de forma individual com en grup.

Les comunicacions seran presentades pels autors/es o per la persona per ells designada a aquest efecte. Les exposicions tindran una durada d'entre 5 i 10 minuts i aniran seguides d'un debat obert amb els assistents.

L'IEP procurarà publicar les ponències i comunicacions presentades i fer-ho en format paper i digital. Els comunicants tindran dret a dos exemplars de les Actes de les Jornades en què hi hagi la seva comunicació.

El fet de trametre una comunicació implica l'acceptació d'aquestes bases i de les decisions de la comissió organitzadora.

BUTLLETA D'INSCRIPCIÓ

Termini de lliurament: abans del 27 de juliol del 2025

TÍTOL
NOM I COGNOMS DE L'AUTOR
ADREÇA POSTAL
TELÈFON
CORREU ELECTRÒNIC

Aquesta butlleta d'inscripció s'ha d'adreçar a:

Institut d'Estudis Penedesencs
XXXI Jornades d'Estudis Penedesencs
C/ Banys, 11 · 08720 Vilafranca del Penedès

Al web www.iepenedesencs.cat hi trobareu la butlleta d'inscripció que podeu enviar per correu electrònic a:
jornades2025@iepenedesencs.org

Més informació a:
secretaria@iepenedesencs.org
Tel. 669 88 29 59 - 93.892 19 79

